

FREDNINGSVÆRDI ER

SCHEELS HOSPITAL

KØGE KOMMUNE

Besigtigelsesdato:	01.02.2012
Besigtiget af:	Simon Harboe
Journalnummer:	2011-7.82.07/259-0001
Kommune:	Køge Kommune
Adresse:	Kirkevej 3A, 4681 Herfølge
Betegnelse:	Scheels Hospital
Fredningsår:	1939
Omfang:	<i>Hospitalet med havepavillon (1720'erne)</i>

— BYGNINGSBESKRIVELSE

Scheels Hospital ligger umiddelbart over for kirken i Herfølge. Bag bygningen ligger flere ikke fredede avlsbygninger samt en større have hvori der ligger en havepavillon. Mod nord er hospitalet via en mur forbundet med en anden, nyere bygning.

Hospitalet er en enetages, grundmuret og gulkalket bygning med sort sokkel, hvid trukket gesims og et heltag af røde vingetegl, der er valmet mod syd. Facaden er kendetegnet ved inskriptionen "Scheels Hospital" samt en syv vinduesfag bred kvist, mens gårdsiden har en asymmetrisk placeret, tre vinduesfag bred gavlkvist. I tagfladerne sidder flere mindre ovenlysvinduer, heltagskviste og tre murede skorstenspiber med sokkel og krave. Bygningens traditionelle vinduer er torammede og opsprossede og har sålbænke af skifer og støbejern. Bygningens traditionelle døre er flammerede revledøre med overvinduer. Træværket er malet i en mørkegrøn nuance.

I det indre er bygningen, der er opdelt i en række lejligheder, kendetegnet ved en dels traditionel planløsning med en gennemgående forstuegang, dels ved en nyere planløsning med større væggennembrud. Lejlighederne er domineret af nyere overflader på gulve, vægge og lofter, herunder glasvæv på væggene. Vinduerne har forsatsrammer og der er bevaret flere traditionelle gerichter og fyldingsdøre.

Havepavillonen ligger i haven, nordvest for hospitalet. Pavillonen er en grundmuret og gulkalket, sekskantet bygning med trukket gesims og pyramideformet stråtag. Pavillonen har ældre étrammede opsprossede vinduer med skodder, samt en ældre tofløjet fyldingsdør med dobbelte slaglister. Idet indre rummer bygningen et åbent rum med loftsstukkatur.

— BYGNINGSHISTORIE

Scheels Hospital blev opført i 1720'erne og fungerede som skiftevis hospital, fattighus, lemmestiftelse, fattiggård og plejehjem indtil 1979, hvor det blev omdannet til boliger. Tag og facade blev renoveret i 2003.

Havepavillonen blev sandsynligvis opført samtidig med hospitalet.

— KILDER

Sys Hartmann, (red.), Vallø, Et kvindehus gennem 250 år, Vallø Stift, Gyldendal 1988.

— MILJØMÆSSIG VÆRDI

Hospitalets miljømæssige værdi knytter sig til den centrale beliggenhed over for kirken, samt til helheden af avlsbygninger, have og pavillon, der tilsammen danner et historisk helstøbt kulturmiljø.

— KULTURHISTORISK VÆRDI

Hospitalets kulturhistoriske værdi knytter sig i det ydre til den delvist bevarede, oprindelige grundform og fremtræden med opsprossede vinduer, trukket gesims og tegltag med stejl hældning. Hertil kommer de mørkt flammerede revledøre og mørkt farvesatte vinduer.

I hospitalets indre knytter den kulturhistoriske værdi sig til de bevarede dele af den oprindelige og ældre planløsning med gennemgående forstuegang samt ældre døre og gerichter.

Havepavillonens kulturhistoriske værdi relaterer sig i det ydre til den oprindelige form og fremtræden i grundmur med opsprossede vinduer og pyramideformet tegltag, der utvetydigt signalerer havepavillon.

I det indre knytter den kulturhistoriske værdi sig til det åbne rum med loftsstukkatur.

— ARKITEKTONISK VÆRDI

Hospitalets arkitektoniske værdi relaterer sig i det ydre til den langstrakte og sluttede bygningskrops enkle fremtræden, som dette især kommer til udtryk i facadens få detaljer, i den taktfaste vinduessætning og i den brede, centralt placerede kvist. Udtrykket er

gennemgående prunkløst og roligt, domineret af de gule murflader, det røde tag og de mørke vinduer.

Havepavillonens arkitektoniske værdi relaterer sig til den enkle konstruktion og fremtræden med et let og landligt stråtag, samt den isolerede placering, der understreger den for pavillonens vedkommende, afgørende kontakt til naturen.

— BÆRENDE FREDNINGSVÆRDIER

I Scheels Hospitals ydre knytter de bærende fredningsværdier sig til bygningens sluttede form og enkle fremtræden med bred kvist mod gaden og gavlkvist mod gården samt tegltag og skorstenspiber. Hertil kommer de ældre vinduer og døre samt bygningens traditionelle materialeholdning.

I Scheels Hospitals indre knytter de bærende fredningsværdier sig til de bevarede dele af den oprindelige og ældre planløsning samt til de ældre bygningsdele, herunder døre og gerichter. Hertil kommer den traditionelle materialeholdning.

I Havepavillonens ydre knytter de bærende fredningsværdier sig til den sekskantede form, til de ældre vinduer, skodderne, døren, gesimsen og stråtaget. Hertil kommer den traditionelle materialeholdning.

I Havepavillonens indre knytter de bærende fredningsværdier sig til det åbne rum samt de oprindelige og ældre detaljer, herunder stukkaturen. Hertil kommer den traditionelle materialeholdning.

— ANBEFALINGER

Ingen angivet.